

Звіт ректора про роботу університету в 2016 році!

Одним із стратегічних завдань університету в 2016 році була і залишається підготовка конкурентоспроможних фахівців, здатних працювати в умовах інтеграції України в Європейський освітній простір, підготовка кадрів відповідно до сучасних потреб економіки та ринку праці країни та регіону.

Для виконання чинних Ліцензійних умов із провадження освітньої діяльності закладів освіти протягом 2016 року було виконано роботу з наповнення ЄДЕБО інформацією про вищу освіту, наукові ступені, вчені звання, нагороди, наукові публікації усіх штатних науково-педагогічних працівників і сумісників університету; упорядковано інформацію про матеріально-технічне забезпечення кожного навчального корпусу, гуртожитку, бібліотеки та також внесено до ЄДЕБО.

Згідно Закону України "Про вищу освіту" освітній процес студентів з 2016 року здійснюється за новими освітніми програмами, які мали б бути розроблені на основі стандартів вищої освіти. Тому для уніфікації підготовки освітніх програм та полегшення роботи гарантам освітніх програм навчальним відділом були підготовлені Методичні рекомендації з їх розроблення та розіслані для користування. Проблемою для багатьох кафедр стало питання визначення гарантів освітніх програм, через відсутність відповідних фахівців. Над цим потрібно серйозно попрацювати, що б у подальшому успішно здійснити акредитацію.

У 2016 р. університет, як і в попередні роки, активно працював над продовженням і відкриттям нових ліцензій за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, магістра, для підготовки фахівців за робітничими професіями та акредитував ряд спеціальностей.

Протягом 2016 року розширено провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти за 21 спеціальністю (28 освітніх програм) магістерського рівня, (з яких започатковано нові: "Економіка", "Журналістика", "Дошкільна освіта") та 9 новими спеціальностями бакалаврського рівня (10 освітніх програм): "Середня

освіта (образотворче мистецтво)", "Середня освіта (мова та література (польська)", "Середня освіта (мова та література (англійська)", "Середня освіта (мова та література (німецька)", "Середня освіта (географія)", "Професійна освіта (дизайн)", "Сценічне мистецтво", "Політологія", "Статистика".

Таким чином університет оголошуватиме набір у 2017 р. на 32 спеціальності на бакалаврському рівні (із 10 галузей знань) (у 2015 році бакалаврів набирали за 22 напрямками підготовки) та на 24 спеціальності на магістерському (із 8 галузей знань) (у 2015 році набір оголошували за 20 магістерськими програмами). У результаті проведеної роботи ліцензійний обсяг набору магістрів розширено з 750 до 2430 осіб. У 2017 році випускається разом бакалаврів та спеціалістів 2418 осіб, тому є надія, що даного ліцензійного обсягу буде достатньо для вступу всіх бажаючих.

Нині вивчається питання можливості ліцензування спеціальності "Соціологія" на рівні бакалавра та освітніх програм "Християнська педагогіка" і "Управління соціальним закладом" на рівні магістра.

У 2016 році акредитовано: напрями підготовки "6.030507 Маркетинг" галузі знань "0305 Економіка та підприємництво" (первинна акредитація), "6.020202 Хореографія*" галузі знань "0202 Мистецтво" (чергова акредитація); спеціальностей "7.03030301 Видавнича справа та редагування" галузі знань "0303 Журналістика та інформація" (чергова акредитація), "7.01010101 Дошкільна освіта" галузі знань "0101 Педагогічна освіта" (первинна акредитація), "8.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування" (за видами економічної діяльності) галузі знань "0306 Менеджмент і адміністрування" (первинна акредитація).

Акредитаційна справа спеціальності "8.02020401 Музичне мистецтво (за видами)*" галузі знань "0202 Мистецтво" (первинна акредитація) знаходиться на розгляді у Державній освітній установі "Навчально-методичний центр з питань якості освіти". Проведення цих акредитацій показало як гостро стоїть проблема наявності штатних докторів наук завідувачів кафедрами та загалом відповідного до чинних вимог кадрового складу кафедр.

Протягом року активно продовжувалась робота з удосконалення навчального процесу, який був зорієнтований на формування фахівця, здатного до постійного оновлення знань, конкурентоспроможності та адаптації до умов ринкової економіки. У зв'язку з цим своєчасно були оновлені і затверджені освітні програми, навчальні плани (та внесено їх в систему ЄДЕБО), робочі навчальні плани і програми з усіх спеціальностей з урахуванням спеціалізацій; удосконалювалась система контролю за якістю підготовки студентів; постійно впроваджувались нові технології навчання відповідно до останніх вимог МОН. Набрала обертів реалізація програми «Мовні стратегії», яка передбачає забезпечення високого рівня володіння іноземною мовою викладачів, аспірантів та студентів немовних спеціальностей.

Автономія університету вимагає побудови внутрішньої системи підвищення якості освіти. Її основними завданнями є аналіз та перевірка результатів навчання, оцінок, отриманих студентами, поліпшення освітніх програм, підвищення рівня викладання.

У 2016 році продовжено роботу з імплементації Закону України "Про вищу освіту" тому було введено в дію комплекс нових положень, які стосуються різних аспектів освітньої діяльності університету, зокрема:

- Положення про порядок реалізації студентами Житомирського державного університету імені Івана Франка права на вільний вибір навчальних дисциплін;

- Порядок проходження атестації у Житомирському державному університеті імені Івана Франка для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року;

- Положення про переведення студентів на вакантні місця державного замовлення в Житомирському державному університеті імені Івана Франка.

З метою оптимізації управління навчальним процесом продовжувалась робота із впровадження в межах автоматизованої системи управління навчальним закладом. У 2016 році за допомогою цієї системи формувалася розклад вже не лише для денної, а й для заочної форм навчання. При цьому створювався не лише

розклад занять, а й заліків та екзаменів. Однак це лише перші кроки роботи. Починаючи з II семестру цього навчального року планується встановлення електронних кабінетів усіх викладачів та студентів не випускних курсів та впровадження електронного журналу для магістрантів на історичному факультеті та у ННІ іноземної філології.

Контроль за якістю освітнього процесу здійснювався, зокрема, шляхом проведення ректорських контрольних робіт, які виконувались із використанням тестових завдань в системі "ZDU Project". Дана система може використовуватися для проведення державної атестації. Відповідно до вимог Закону України про Вищу освіту у якості експерименту проводиться робота щодо прийняття державного екзамену у формі тестів та професійно зорієнтованих усних відповідей на освітньому рівні бакалавр на напрямках підготовки "Фізика", "Хімія", "Психологія" та "Філологія. Мова і література (англійська)".

Проведено значну роботу по узгодженню навчальних планів із Поморською академією (Польща). Результатом цього стало те, що низка наших студентів у лютому 2017 року вибувають у м. Слупськ, де будуть навчатись за програмою подвійного диплому.

***

Щодо якості знань наших студентів, то за результатами літньої заліково-екзаменаційної сесії на денній формі навчання абсолютна успішність становила 76,5 %, на заочній формі навчання 82,2 %. Якісний показник становив на денній формі навчання – 27,0 % і 22,2 % на заочній.

І абсолютна успішність, і якість знань студентів державної форми навчання як на денній, так і на заочній формах вища, ніж її мали студенти-контрактники. Зокрема, абсолютна успішність, відповідно, на денній формі становила 87,9 % для студентів державної форми навчання і 66,1 % – для контрактників, на заочній формі навчання – 90,4 % і 87,6 % відповідно. Якісні показники на денній формі навчання становили 45,4 % для студентів державної форми навчання і 10,4 % – для контрактників, на заочній формі навчання, відповідно – 34,6 % і 19,8 %. Низькі показники також мають студенти з числа дітей-сиріт, студенти, що

потерпіли від аварії на ЧАЕС та студенти-інваліди, які навчаються за держзамовленням.

Поправити цю ситуацію в умовах “масовізації” вищої освіти непросто. Але, ми маємо усе зробити для того, щоб відпрацювати ефективні механізми залучення до нашого університету найбільш талановитої молоді і навчитись вчити тих, хто приходить до нас недостатньо підготовлений. Від цього залежить наше майбутнє, наш імідж і привабливий образ університету. Радує те, що в колективі є глибоке розуміння цієї проблеми. В останні роки в університеті проведено значну роботу по вдосконаленню системи професійного відбору абітурієнтів за рахунок добре продуманої рекламно-інформаційної політики. Конкурс у наш навчальний заклад постійно зростає. Не дивлячись на проблемність нинішнього року на фоні інших навчальних закладів регіону ми залишаємось лідерами.

Прийом на навчання у 2016 році проводився відповідно до Правил прийому до Житомирського державного університету імені Івані Франка, затверджених Вченою радою 11 грудня 2015 року.

Максимальний обсяг державного замовлення у 2016 році на денну форму навчання бакалаврів становив 422 місця (2015 рік – 619), а зараховано 259 осіб. Загальний конкурс по університету становив у середньому 25,5 осіб на одне місце (у 2015 році – 15,4 осіб).

За освітньо-кваліфікаційним рівнем "бакалавр" у 2016 році було зараховано 822 особи на денну форму навчання, що на 45 осіб менше, ніж у 2015 році, і 209 осіб – на заочну форму навчання (так було і минулого року – 210).

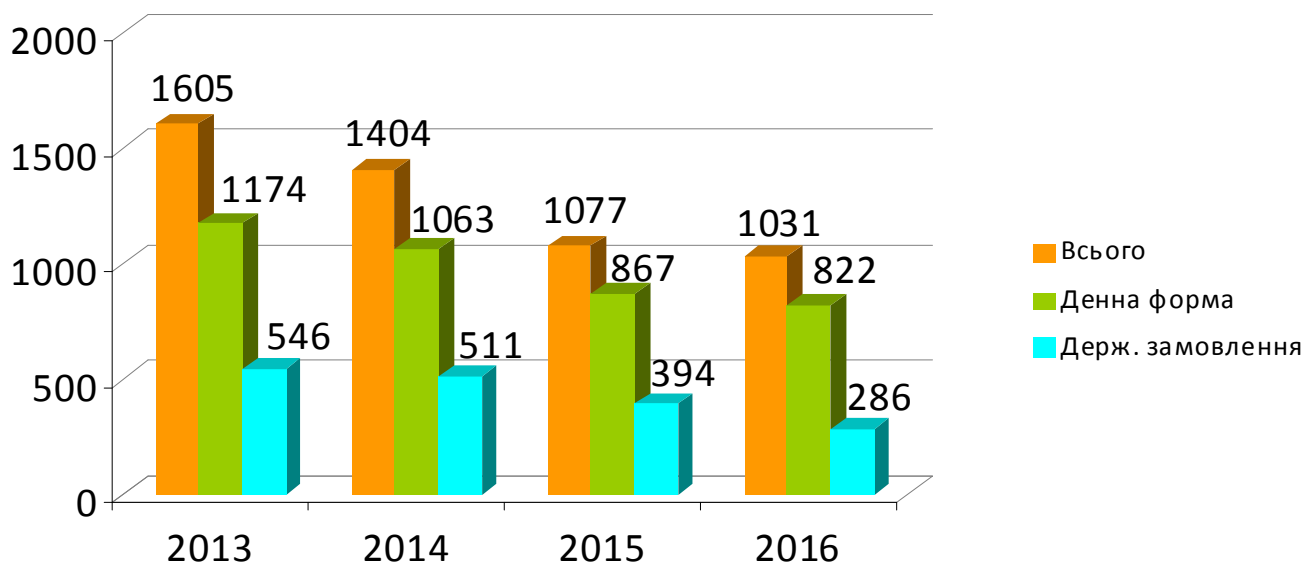

Рис. 1. Кількість зарахованих студентів на ОКР "бакалавр" (у розрізі навчання на бюджетній і контрактній формах).

Разом у 2016 році за освітньо-кваліфікаційними рівнями "бакалавр", "спеціаліст" і "магістр" було зараховано 2490 осіб на денну і заочну форми навчання, що на 134 особи більше, ніж у 2016 році.

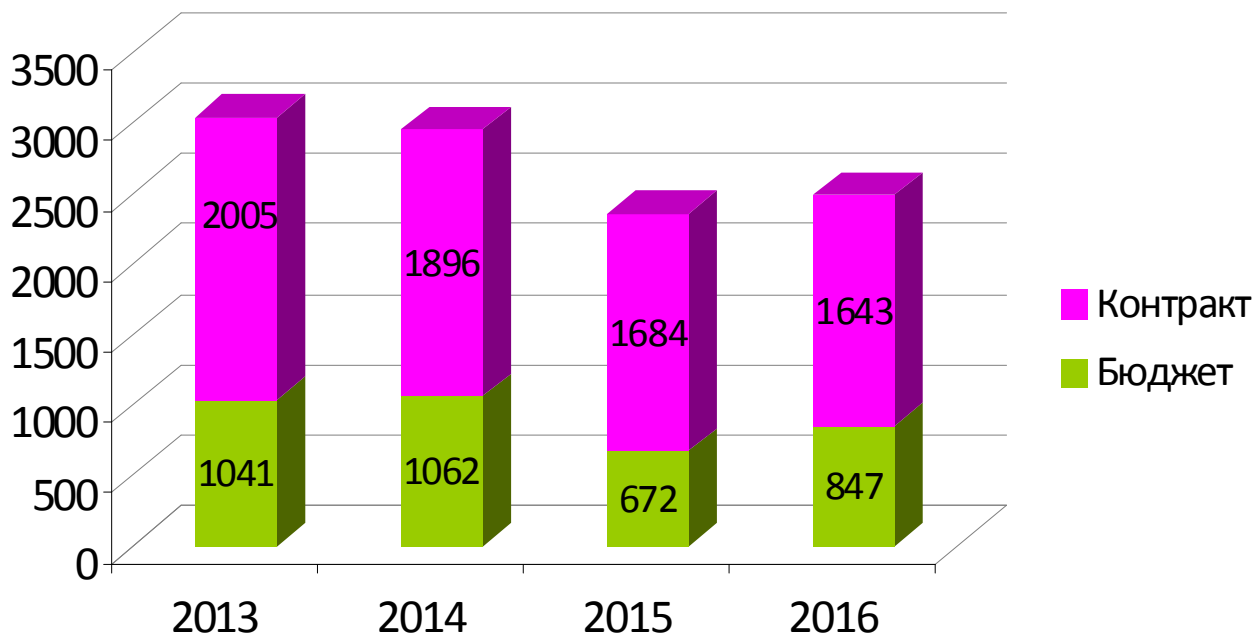
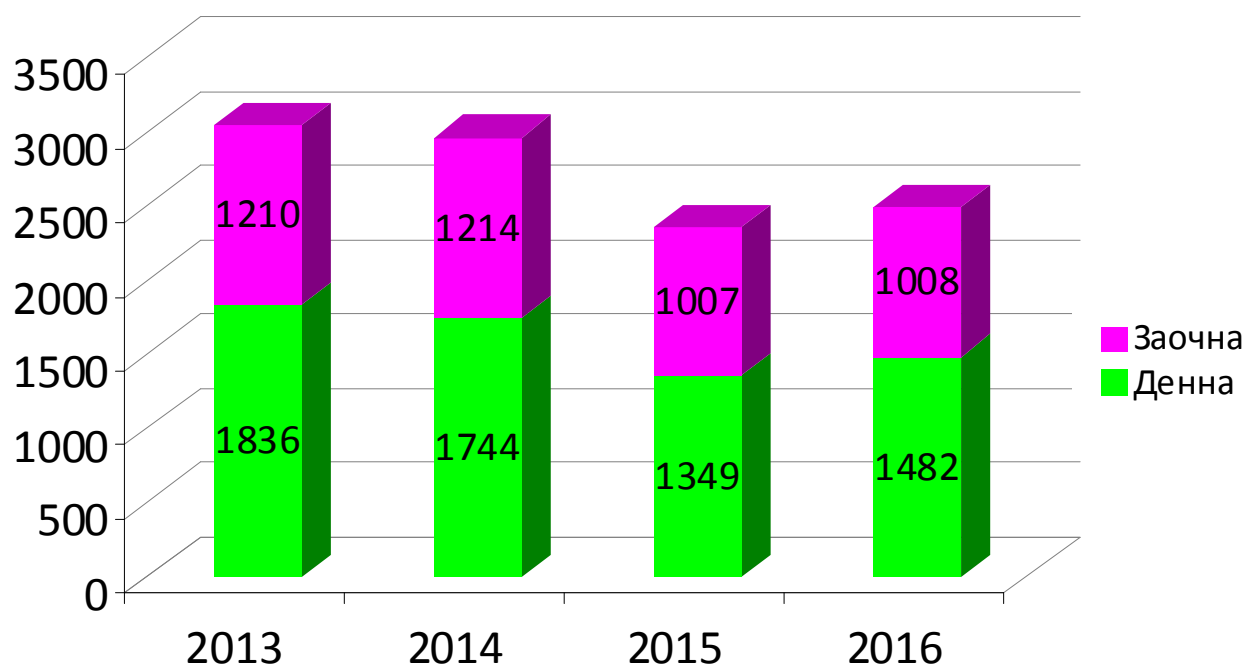
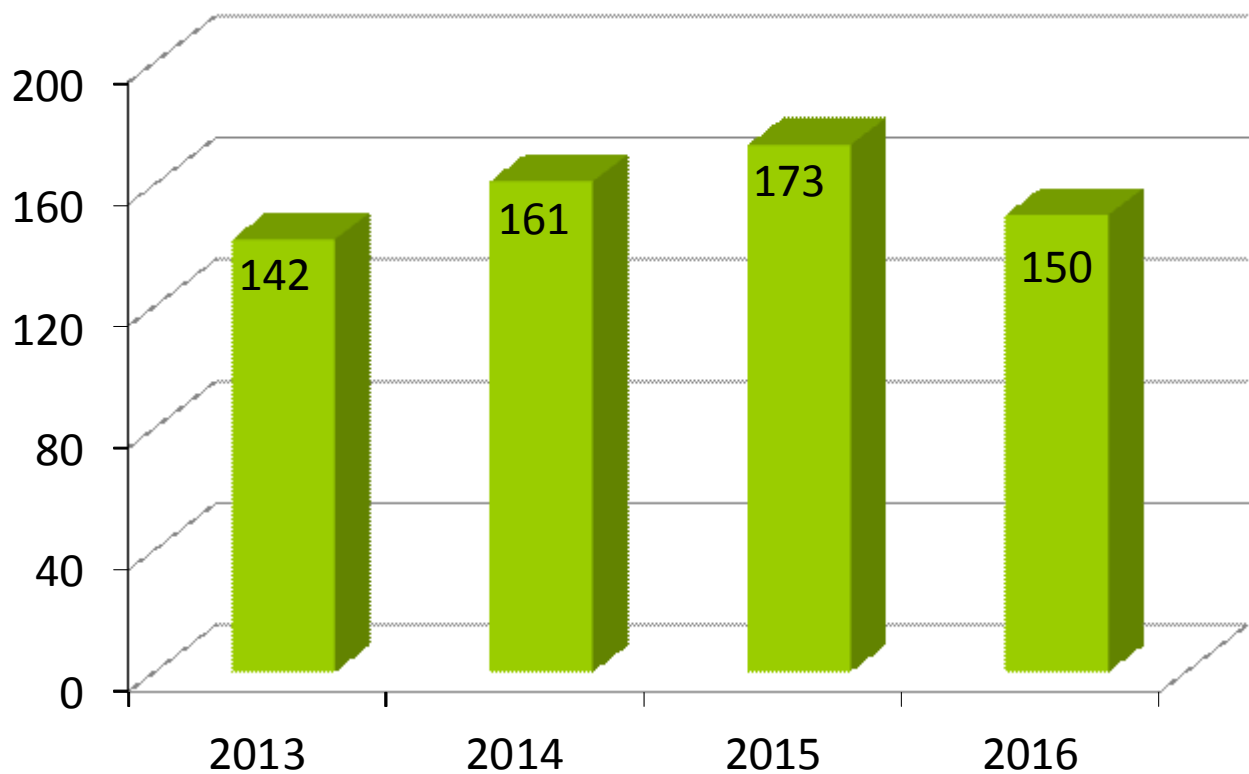

Рис. 2. Кількість зарахованих студентів за всіма ОКР (у розрізі навчання на бюджетній і контрактній формах).

Рис. 3. Кількість зарахованих студентів за всіма ОКР (у розрізі навчання на денній і заочній формах навчання).

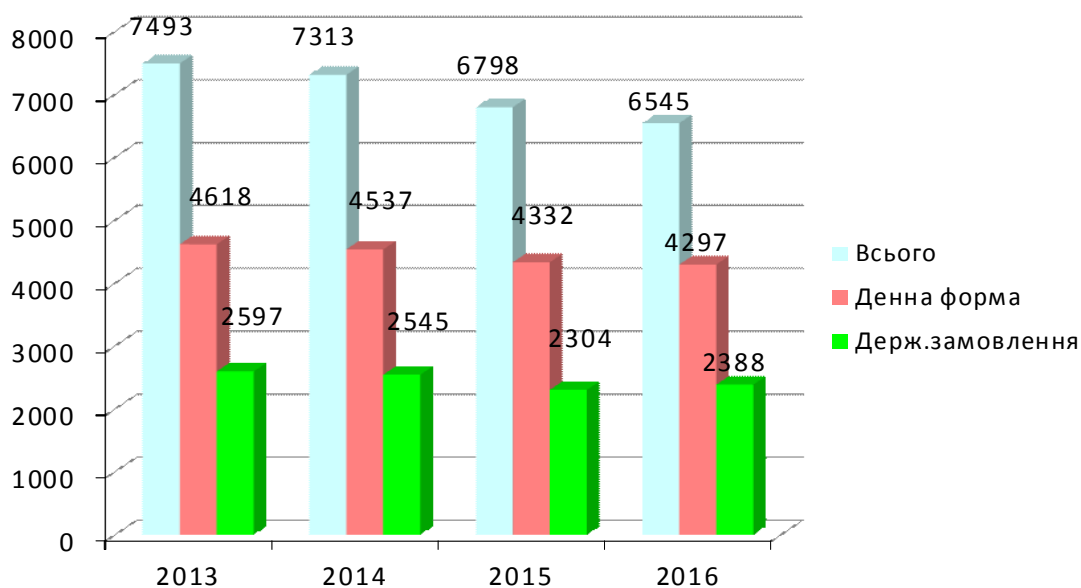
При цьому потрібно відмітити, що кількість студентів, які одержують другу вищу освіту, за останні роки залишається стабільною, зокрема, набір студентів у 2016 р. становить 150 осіб. До магістратури за спеціальністю "Менеджмент (управління навчальним закладом)" зараховано 40 осіб. Тут третій рік поспіль заповнюється ліцензійний обсяг.

Рис. 4. Кількість зарахованих студентів для здобуття другої вищої освіти.

Все ж таки потрібно констатувати падіння контингенту студентів за останні роки. Нині освіту в університеті здобувають 6545 студентів (у 2015 р. – 6798), з них 4297 – денної (4332 – у 2015 р.), 1929 – заочної (2133 – у 2015 р.) та 319 – післядипломної освіти (333 – у 2015 р.), зокрема, за державним замовленням на денній формі навчається 2025 студентів (47 %) і на заочній формі навчання 363 студенти (18,8 %). Разом за державним замовленням в університеті навчається 2388 студентів (36,5 %). Загалом відсоток студентів, які навчаються за державним замовленням, за останній рік збільшився на 1 % на денній формі навчання та на 3,8 % – на заочній формі навчання. Дане збільшення спричинене тим, що в нашому університеті збільшується кількість студентів, які є учасниками бойових дій або дітьми учасників бойових дій. У 2017 році від падіння контингенту може допомогти лише активна профорієнтаційна політика та вибір абітурієнтами нашого ВНЗ у першому пріоритеті.

Рис. 5. Контингент студентів університету.

Маємо втрати у контингенті також унаслідок відрахування і переведення студентів на заочну форму навчання. Так у зимовий канікулярний період було переведено на заочну форму навчання 44 студенти, у літній – 66. Поновлено в університеті за минулий навчальний рік 10 осіб на денну форму та 26 на заочну. Відраховано по університету у 2016 р. 234 студенти.

У 2016 р. переведено з контрактної на державну форму навчання 94 студента, з них 77 – денної форми навчання, 17 – заочної. Цього навчального року вже переведено з контрактної на державну форму навчання 64 студенти, з них 49 – денної форми навчання. При цьому переведено дітей учасників АТО – 22 денна форма, 10 – заочна; дітей-сиріт – 10 денна; дітей-інвалідів – 9 денна, 1 заочна. За показниками успішності переведено лише 8 студентів денної форми навчання і 4 – заочної. І це на сьогодні стоїть гострою проблемою, оскільки студенти, що навчаються найкраще з числа контрактників, не отримують можливості навчатись на бюджетній формі.

***

У нинішньому році завершили цикл навчання 2 595 фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів: 1291 – денної форми навчання, 1149 – заочної, 155 – отримали післядипломну освіту.

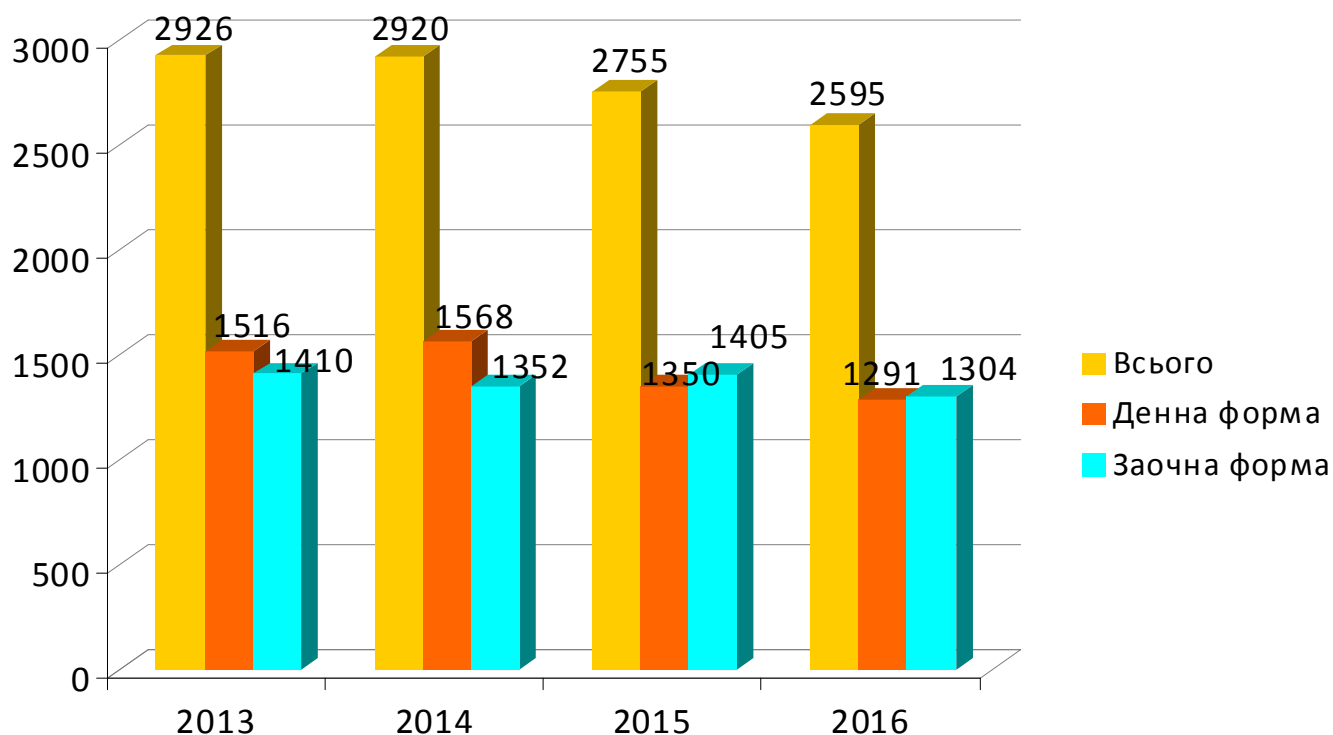

Рис. 6. Випуск за всіма ОКР.

Сьогодні університет не проводить розподілу випускників університету, але сприяє їх працевлаштуванню, здійснює моніторинг працевлаштування випускників, підтримує зворотній зв'язок із випускниками.

Випускникам університету 2016 р. пропонувалися місця роботи у Житомирській та інших областях, інформація постійно оновлювалася і висвітлювалася на сторінці кар'єр-центру. Обласним управлінням освіти і науки було надано 61 вакансія, що становить 9% від загальної потреби (у 2015 рік – 48 вакансій (7%), 2014 році – 60 вакансій (10%). Низька кількість вакансій пояснюється закриттям та укрупненням малокомплектних навчальних закладів, створенням опорних шкіл.

Результати моніторингу працевлаштування випускників 2016 р., проведеного восени 2016 року, показали, що з 664 випускників державної форми навчання

70 % продовжили навчання, 19,5 % працевлаштовані, 1,5 % перебувають за кордоном, 6,5 % не працюють, з іншими 2,5 % відсутній зв'язок.

У питанні працевлаштування випускників університету існують певні проблеми: залишається гострою загальна ситуація з наданням першого робочого місця; низька заробітна плата на перших робочих місцях; відсутність можливості розв'язання житлових проблем та ін. Але, разом з тим, є роботодавці, які відкриті для молоді.

Також в межах підрозділу з працевлаштування функціонує кар'єр-центр, який організовує семінари, консультації студентів, проводить Ярмарок вакансій за участю представників бізнес-компаній, стратегічних партнерів, що сприятиме їх подальшому працевлаштуванню. На сайті університету висвітлюються відповідні новини (про проходження практик студентами, проведення семінарів, зустрічей з потенційними роботодавцями, Ярмарку вакансій, наявність актуальних вакансій).

З метою налагодження зворотного зв'язку з випускниками університету розроблена анкета випускника, яка розміщена на сторінці кар'єр-центру.

Опитування проводилося шляхом розповсюдження анкети через соціальні мережі, а також зведену базу даних випускників університету.

За результатами соціологічного дослідження можна констатувати наступне:

- більшість абітурієнтів вступають до ВНЗ завдяки територіальній близькості до університету;
- причиною вибору спеціальності виступає власне бажання, давня мрія;
- значна частина студентів працює на останніх курсах як за спеціальністю так і не за спеціальністю;
- переважна більшість випускників отримує достатній рівень професійних знань та навичок для подальшого працевлаштування, але є й випадки, коли студенти (випускники) вказували на низький рівень практичної підготовки в університеті;
- частина осіб з числа не працевлаштованих продовжують навчання.

***

Сьогодні в університеті налічується 39 кафедр, на яких працює 540 науково-педагогічних працівників, з них 63 доктори наук, професори і 303 кандидати наук, доценти. Зокрема, серед штатних 464 викладачів: 44 доктори наук, професори і 289 кандидатів наук, доцентів. Що становить 72 % від штатного контингенту професорсько-викладацького складу університету. Крім того, в університеті серед штатних викладачів працює 13 Заслужених працівників освіти, культури, фізичної культури і спорту, артистів, 2 Народних артисти України, 6 Майстрів спорту.

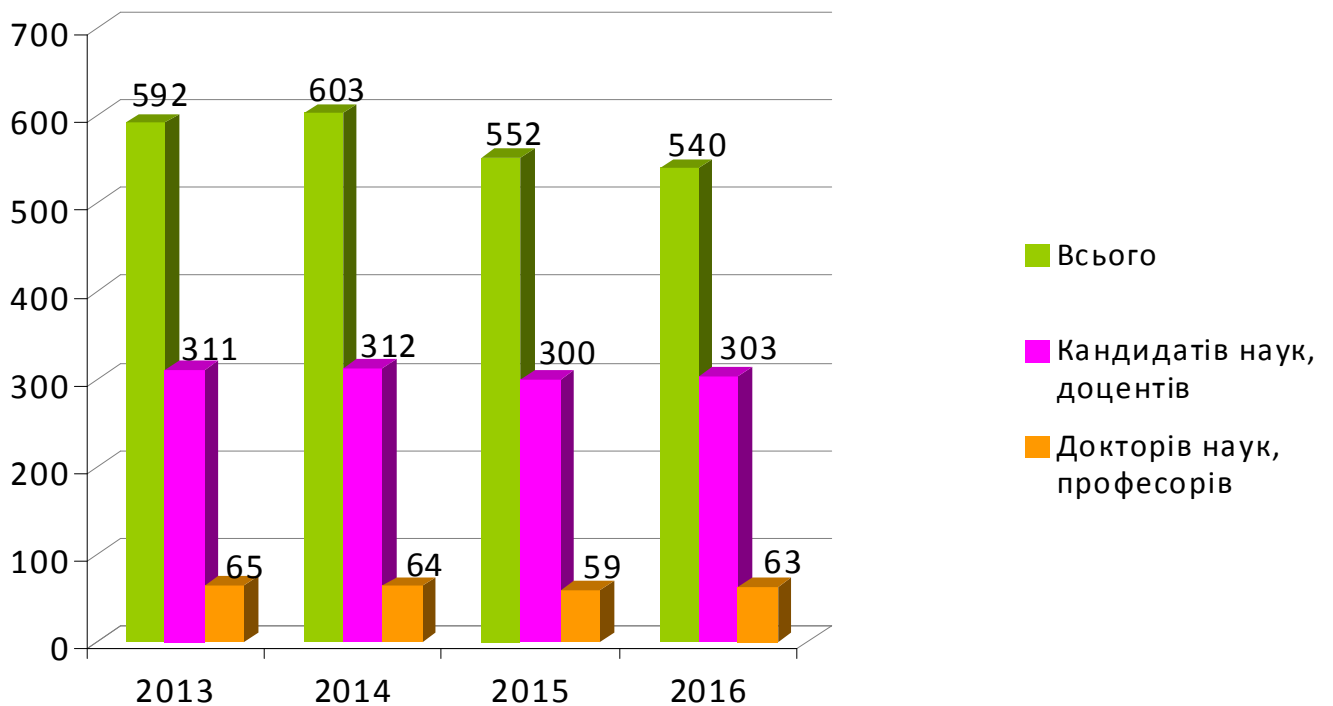
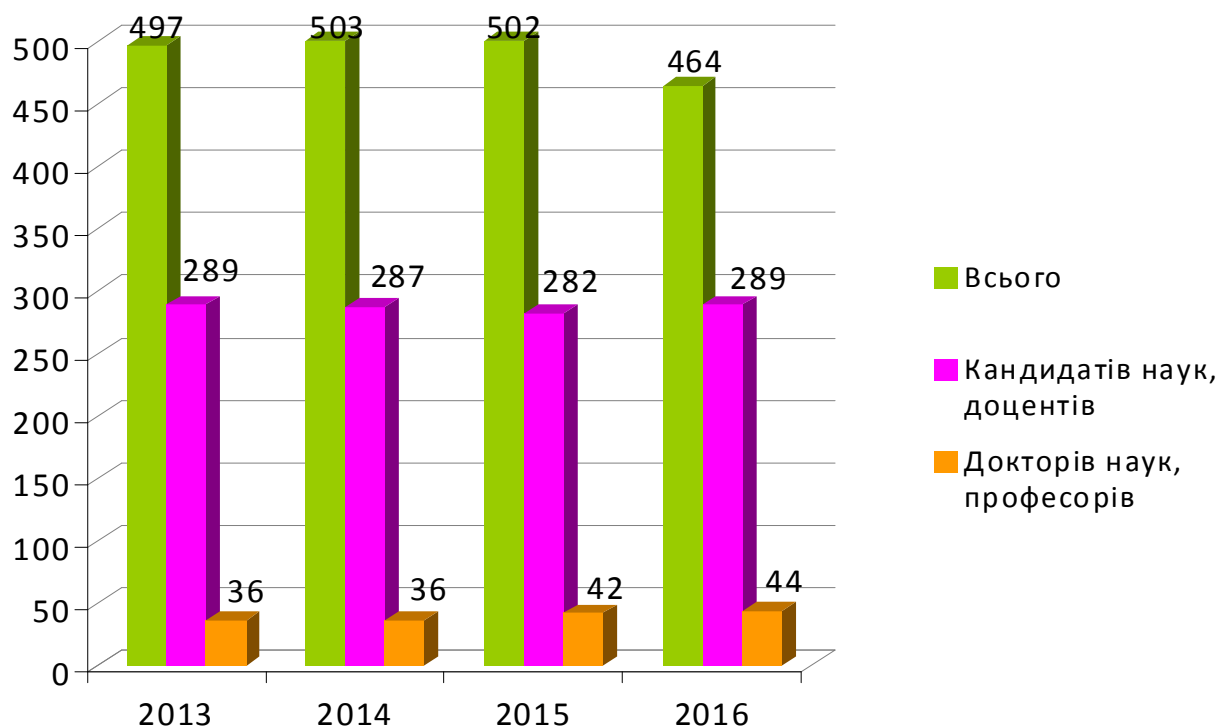

Рис. 7. Чисельність науково-педагогічних працівників.

Рис. 8. Чисельність штатних науково-педагогічних працівників.

При цьому на багатьох кафедрах відсоток незахищених викладачів залишається значним, у складі кафедр відсутні доктори наук. Особливо гостро такі питання постають у період акредитації та ліцензування. Тому саме формування кадрового складу кафедр, відповідність викладачів дисциплінам, що ними викладаються, відповідність рівня їх наукової та професійної активності має стати одним з пріоритетних завдань на наступний навчальний рік. Приємно в той же час відзначити, що професорсько-викладацький склад університету достатньо молодий, середній вік викладачів університету становить 42,5 роки.

***

Науково-дослідна робота на кафедрах університету ведеться згідно планів наукової роботи кафедр, узгоджених зі Стратегічним планом розвитку університету. Активно провадить свою діяльність Рада докторів наук університету, яка виступає нині експертом у багатьох питаннях організації наукових досліджень. Протягом 2016 року продовжувався конкурс у номінації «Науковець року», проводився Фестиваль науки.

Протягом 2016 року відбулося значне оновлення тематичних планів науково-дослідної роботи кафедр. В університеті діяло 14 наукових шкіл, функціонувало 24 науково-дослідні центри та 31 науково-дослідна лабораторія. У 2016 році було створено два науково-дослідних центри (Ресурсний центр зі сталого розвитку Житомирського державного університету імені Івана Франка (керівник: Карпюк О.А.) та Центр теорії і методики особистісно-розвивального навчання математики (Семенець С.П.)) та три науково-дослідні лабораторії (науково-дослідна лабораторія "Екологічної паразитології" (керівник: Стадниченко А.П.), науково-дослідна лабораторія з вивчення радянського минулого сталінської доби (керівник: Стародубець Г.М.) та науково-дослідна лабораторія з проблем використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті (керівник: Вакалюк Т.А.)). Проте, попри значну кількість наукових шкіл, центрів і лабораторій лише деякі з них виходять на рівень міжнародних наукових проєктів.

Протягом 2016 року в університеті було проведено 25 міжнародних і всеукраїнських та регіональних наукових заходів (з яких, 6 – міжнародних, 12 – всеукраїнських). На 2017 рік пропонуємо кафедрам університету зосередити увагу на якісних показниках наукових конференцій, на проведенні конференцій у віртуальному режимі, створенні й розміщенні в Інтернет-просторі електронних збірників наукових праць.

Підготовка аспірантів в університеті продовжується за 19 спеціальностями переліку 2011 р. У 2016 році відповідно до нових умов ліцензування та Закону України "Про вищу освіту" було проліцензовано 10 спеціальностей для підготовки докторів філософії через аспірантуру. Підготовка докторів наук буде здійснюватися за 4 новими спеціальностями.

Над докторськими дисертаціями працює 8 докторантів університету, ще 45 кандидатів наук працюють над написанням дисертаційних досліджень як здобувачі (без перебування в докторантурі) і в найближчому майбутньому поповнять ряди докторського складу університету. В аспірантурі ведеться підготовка 142 аспірантів та 40 здобувачів наукових ступенів. Ефективність роботи аспірантури складає 67 %. Впродовж 2016 року троє аспірантів

отримували іменні стипендії: 2 – Президента України і 1 – Кабінету Міністрів України.

У 2016 році нашими викладачами захищено 22 кандидатських та 4 докторських дисертації.

Протягом 2016 року в університеті діяли дві спеціалізовані вчені ради. У раді з педагогіки, яку у 2016 році перереєстровано вшосте, захищено протягом 2016 року 9 дисертацій, з них 2 докторські дисертації, у раді з філософії – 10 дисертацій. У грудні 2016 р. Міністерство освіти і науки України прийняло рішення про відкриття в університеті спеціалізованої вченої ради з теорії літератури. На порядку денному залишається питання відкриття спеціалізованих вчених рад із фізичного виховання і спорту та з історичних наук.

Впродовж 2016 року в університеті виконувалось 4 науково-дослідні роботи на загальну суму фінансування 437,6 тис. грн., 2 з яких виконувались за рахунок видатків загального фонду державного бюджету, 1 госпдоговірна тема, замовником якої є ПАТ "Електровимірювач" і 1 науково-дослідна робота, що діяла за рахунок видатків фонду фундаментальних досліджень. Всі науково-дослідні колективи повністю реалізували плани виконання НДР на 2016 рік. Однак, стратегічним залишається завдання для керівників підрозділів, завідувачів кафедр щодо пошуку наукових грантів вітчизняного та міжнародного рівня, а також госпдоговірних тем на Житомирщині та в інших регіонах.

У 2016 році продовжувало свою роботу Студентське наукове товариство університету. В університеті функціонує 156 наукових студентських гуртків та проблемних груп. За звітний рік 2 студенти університету стали переможцями Всеукраїнських студентських олімпіад і 7 – Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт. Двоє студентів отримали стипендії фонду "Завтра.іа". Двом студентам присвоєно стипендію обласної ради імені О. Ольжича та одному – стипендію обласної ради імені М. Т. Бакки.

У 2016 році на базі природничого факультету успішно проведено II етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності "Біологія" та на базі ННІ філології та журналістики – II тур Всеукраїнського конкурсу студентських

наукових робіт з української мови, літератури (у т. ч. методики їх викладання). Відповідно до наказу МОН України № 1495 від 09.12.2016 р. університет визначено базовим із проведення олімпіади з історії України у 2016-2019 роках.

Студентами опубліковано протягом року більш як 750 статей і тез за тематикою кафедральних досліджень.

Серед молодих науковців університету двоє отримували стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених, а доктор фізико-математичних наук, професор кафедри математичного аналізу Севостьянов Є. О. – іменну стипендію Верховної Ради України для найталановитіших молодих учених.

У 2016 році викладачами університету опубліковано понад 1500 наукових праць, з них близько 900 у наукових фахових виданнях.

Університет є засновником чи співзасновником 6 фахових наукових видань і 6-ти інших наукових журналів, які в перспективі можуть стати фаховими.

Інформація про журнали «Вісник ЖДУ» та «Українська полоністика» розміщено у базі даних Ulrich's Periodicals Directory (Ульріхс); метадані цих наукових видань передаються також до CiteFactor (СайтФактор) однієї з найбільших у світі баз наукових журналів відкритого доступу. Два наші фахові журнали «Вісник ЖДУ» та «Економіка. Управління. Інновації» входять до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus. У 2016 році створено сайт та введено в проект «Наукова періодика України» наукове видання історичного факультету – міжнародний журнал «Intermarum».

У 2015 році продовжувалося створення профілів науковців у базі даних ORCID, Web of Science та Google-Академія. Здійснено редагування профілів викладачів у наукометричній базі Scopus.

За даними проекту "Український індекс наукового цитування" Житомирський державний університет імені Івана Франка у базі Scopus має 91 публікацію, 97 цитувань, індекс Гірша 6.

У 2016 році зареєстрований патент на винахід "Багатофункціональний тренажер для фізичної і технічної підготовки" та надіслано матеріали заявки на

винахід "Розбірний тренажер трьохгранна вишка для силових, гімнастичних і синхронних вправ", автор – доцент Айунц Л. Р.

Щодо *організації міжнародної* наукової співпраці, то на сьогодні діє 46 угод із зарубіжними університетськими центрами, освітніми установами, громадськими організаціями. ЖДУ є співорганізатором та учасником 3-х міжнародних консорціумів.

У 2016 році науковці ЖДУ оприлюднили в зарубіжних наукових виданнях понад 70 публікацій.

У цьому році близько 400 викладачів (у 2014 році – 260, у 2015 – 395) узяли участь у міжнародних конференціях, за матеріалами яких здійснено чи підготовлено публікації.

Понад 30 науково-педагогічних працівників університету (у 2014 році – 60, у 2015 – 60), близько 90 студентів (у 2014 році – 40, у 2015 – 40) та 4 аспірантів здійснили виїзд за кордон з науковою метою.

5 викладачів університету здійснюють викладання певних курсів за кордоном – у США, Мексиці, Туреччині, Польщі. У якості visiting professor ЖДУ в цьому році відвідали 5 викладачів з Польщі, 3 з Німеччини та 2 – з Фінляндії. Загалом за 2016 рік кафедри університету прийняли 63 іноземних фахівців. Нині в університеті працює волонтер із США з Корпусу Миру.

Зараз доопрацьовуються та розробляються нові пропозиції проектів для участі в програмах «Еразмус+», «Горизонт–2020».

У межах Міжнародної мережі університетів 29 студентів ЖДУ імені Івана Франка закінчують осінній семестр у Поморській академії (м. Слупськ, Польща).

Цього року наші польські партнери Університет економіки (м. Бидгощ) та Сілезький університет (м. Катовіце) отримали грант на підтримку академічності мобільності студентів та викладачів із України в рамках програми "Еразмус". Зараз здійснюється прийом документів усіх бажаних для участі в конкурсному відборі на наступний навчальний рік. Розробляється угода щодо академічної мобільності з Краківською академією "Ігнатіанум" (м. Краків, Польща).

У 2016 році 6 викладачів університету вибороли міжнародні гранти у Польщі, Німеччині, Італії.

На сьогодні в університеті навчається 17 студентів-іноземців з Росії, Туркменістану, Молдови, Ізраїлю, Чехії. Із 2014 року в університеті діє Клуб студентів-іноземців. У 2016 році розпочали роботу курси підготовки іноземних громадян до вступу в українські ВНЗ, слухачами яких стали студенти із Південної Кореї та Пакистану. Очікуємо на студентів із Пакистану, Тунісу та Нігерії.

У цій важливій сфері зроблено перші кроки. Ми маємо тут продовжувати роботу: по-перше, ефективніше використовувати існуючі угоди, перевівши їх у практичну площину (подвійний диплом, спільні наукові проекти, гранти тощо); по-друге, розгорнути роботу щодо масштабнішого надання освітніх послуг на міжнародному рівні; по-третє, значно розширити мобільність наших викладачів і студентів у т. ч. внутрішню тощо.

***

Виховна діяльність в університеті визначається згідно розробленої «Концепції виховної роботи в університеті». Вона здійснюється через навчальний процес, позанавчальну діяльність та студентське самоврядування.

У 2016 році виховна робота була спланована та спрямована на створення сприятливих умов для всебічного розвитку студентів, їх адаптації в соціумі, формування демократичного світогляду, ціннісних орієнтирів, засвоєння морально-етичних норм, на усвідомленому виборі здорового способу життя, на пропаганду духовних надбань українського народу.

Виховною роботою серед студентів у тій чи іншій формі займаються всі викладачі університету хоча, звичайно, основна роль у цьому процесі – наставник академгрупи. На всіх факультетах (інститутах) систематично проводяться змістовні заходи у тому числі із залученням спеціалістів різних профілів, видатних людей, керівників різного рангу тощо. В університетських гуртожитках постійно проводяться бесіди, диспути, круглі столи, вечори запитань-відповідей, вікторини, поетичні вечори, літературно-мистецькі заходи тощо.

У 2016 р. з метою підвищення ролі, престижності і мотивації наставницької діяльності в черговий раз було проведено загальноуніверситетський конкурс на кращого наставника академгрупи.

Двічі на рік проводяться зустрічі ректора зі студентським активом, під час яких ми обмінюємося думками з актуальних питань життя університету, обов'язково враховуються побажання, зауваження студентів щодо навчально-виховного процесу, побуту, дозвілля студентів тощо.

Хочеться окремо відмітити діяльність нашого Студентського братства. Якщо раніше вони займалися в основному такими проблемами студентства як проведення дозвілля, вирішення побутових проблем у гуртожитках та інше, то сьогодні, у такий важкий час для України їхнім пріоритетним напрямком роботи стала волонтерська діяльність. Студентським братством та профкомом проводяться благодійні акції на підтримку важко хворих дітей, шкіл-інтернатів, наших студентів.

Необхідно подякувати всім факультетам та інститутам, які долучаються до різноманітних добродійних акцій та флешмобів, адже такі заходи сприяють формуванню активної життєвої позиції молодого покоління, навичок демократичного спілкування, гуманізму, громадянської свідомості тощо.

Плідно працюють всі структурні підрозділи СССМ (Студентської соціальної служби для молоді): телефон довіри, соціальний відеолекторій; електронна газета (мультима) «7 небо»; соціально-інтерактивний театр «Життя»; Центр гендерної освіти; Центр міжкультурної толерантності.

У мистецькій галереї університету постійно діють виставки картин митців Житомирської області, що відіграє значну роль у формуванні художніх смаків студентів. Лише останнім часом тут демонструвались картини відомих Житомирських художників, зокрема, Сергія Носка та Галини Касянчук, виставка картин з колекції Кмитівського музею образотворчого мистецтва ім. Й. Буханчука під назвою «Художники Житомирщини та України», виставка робіт членів молодіжної спілки художників Житомирщини, триває виставка художника Анатолія Максимчука.

Належне місце в університеті посідає спортивно-масова робота. Честь університету на міських, обласних, Всеукраїнських і Міжнародних змаганнях захищають збірні команди, основу яких складають студенти факультету фізичного виховання і спорту та кращі студенти-спортсмени інших факультетів, які займаються у спортивних секціях. Вони ставали переможцями і призерами у змаганнях різних рівнів: Чемпіонатах світу та Європи, етапах Кубка світу та Європи, Чемпіонатах України та Кубкових змаганнях. Насьогодні на факультеті навчається 26 МС та 63 КМС.

Відрадным фактом є те, що до занять фізкультурою та спортом долучаються викладачі та співробітники університету. Так, у квітні проведено масовий пробіг, присвячений відкриттю VI загальноуніверситетської Спартакіади, Всесвітньому Дню здоров'я та 160-річчю від Дня народження І. Франка.

Звичайно, виховна робота без проблем не обходиться, але ми намагаємось їх вирішувати відразу ж і максимально ефективно, наскільки це вдається. А взагалі, виховна робота – процес творчий, який вимагає безперервного пошуку нових принципів і технологій, методів і форм виховання, над чим і працюємо.

***

Навчально-методична робота є важливою складовою цілісного навчально-виховного процесу. Стосовно методичного забезпечення навчально-виховного процесу, то у 2016 році було продовжено роботу у цьому напрямку згідно "Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни". За результатами перевірки стану готовності структурних підрозділів до 2016-17 н. р. усі показали належний рівень.

Одним із нововведень для покращення роботи викладачів у методичному плані стало проведення щосеместрового анонімного анкетування студентів «Викладач очима студентів» згідно вимог Закону України «Про вищу освіту». Студентам пропонувалося оцінити професійні і особисті якості викладача за 4-бальною системою. Усі питання, представлені в анкеті, дозволяли оцінити компоненти педагогічної діяльності викладача: чи вільно володіє предметом, уміє дохідливо подати матеріал, готовий відповідати на питання, демонструє

захопленість предметом, спонукає студентів до активної роботи, вимогливий, справедливий, шанобливо відноситься до студентів, доброзичливий, точний і обов'язковий та чи використовує сучасні комп'ютерні технології навчання. В результаті опрацювання 9 293 анкет було визначено, що середній бал викладачів університету – 2,4–2,5 із максимальних 3. Результати цього анкетування дозволяють більш раціонально підійти до питань удосконалення навчально-методичного супроводу освітнього процесу. Викладачам надано можливість внести корективи в зміст курсу, вимог до знань, що у кінцевому рахунку, безсумнівно, приведе до вдосконалення навчального процесу, в чому зацікавлені і студенти, і викладачі.

У 2016 р. вдруге було проведено щорічний конкурс освітніх інновацій «Інновації в освіті – 2016». До участі в конкурсі було запрошено учителів, вихователів ДНЗ, викладачів, творчі групи, які розробляють та впроваджують інноваційні технології.

Одним із напрямів роботи у 2016 р. було продовження впровадження елементів *дистанційного навчання* для забезпечення роботи Центру заочного навчання. Протягом попереднього навчального року викладачами підготовлено та розміщено на платформі Moodle 121 електронний навчальний курс із дисциплін, які викладалися на I та II курсах навчання. У поточному навчальному році триває робота з підготовки електронних навчальних курсів для студентів, які навчаються на III-IV та VI-VII курсах.

Протягом II семестру 2015-16 н. р., а також протягом I семестру 2016-17 н. р. у вигляді експерименту було успішно проведено дистанційні консультпункти зі студентами заочної форми навчання з використанням платформи Moodle.

З II семестру 2016-17 н. р. також планується поступове впровадження практики використання платформи Moodle для організації самостійної роботи студентів I-II та VI курсів денної форми навчання.

Робота *науково-методичної ради* відбувається згідно плану на навчальний рік. У цілому за звітний період 2016 року науково-методичною радою розглянуто

та рекомендовано до друку 77 назв навчально-методичної літератури (у 2014 – 61, 2015 р. – 91).

Слід відзначити позитивну динаміку перевірки на плагіат навчальних видань, що подаються до друку. Саме це вимагає більш професійного підходу до написання навчальної літератури та значно підвищує її якість.

Підвищення кваліфікації (стажування) викладачів у 2016 році відбувалося згідно з планами графіками та в окремих випадках виниклою необхідністю. Слід відзначити, що більшість викладачів університету практикують підвищення кваліфікації у провідних навчальних та наукових закладах України. Серед здобутків можна відзначити 6-ти місячне стажування 4 викладачів кафедри дошкільної освіти та педагогічних інновацій в Італії, 9 викладачів пройшли наукове стажування в інших зарубіжних університетських центрах.

Динамічно змінюється *офіційний сайт* нашого університету. На даний час – це понад 500 окремих сторінок, які постійно оновлюються, зазнають певних змін. За останній рік було створено німецькомовну версію сайту, оновлено дизайн першої сторінки, додано у профілі викладачів посилання на ORCID профілі, сторінка АБІТУРІЄНТАМ у повному обсязі відображає останні зміни та новації в цій сфері. За інформацією Webometrics університет посідає 89 місце серед українських та 9615 місце серед світових вишів.

У 2016 році діяльність *бібліотеки* університету була спрямована на урізноманітнення видів бібліотечного обслуговування користувачів, просування бібліотечних сервісів у внутрішнє середовище університету.

Поповнилися літературою фонди бібліотеки – нові надходження склали понад 3200 примірників на загальну суму близько 220 тис. грн. У тому числі періодичних видань, з яких журналів – 115 назв; газет – 45 назв, на суму 85 тис. грн. У дар від викладачів університету, видавництв, організацій, приватних осіб надійшло книг на суму понад 35 тис. грн.

Важливим напрямком розвитку бібліотеки є упровадження електронних технологій у систему бібліотечно-інформаційного обслуговування користувачів. З цією метою на сайті бібліотеки працює віртуальна довідкова служба «Запитай

бібліотекаря», створено електронний фонд навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін, діє онлайн-замовлення літератури, бібліографічних списків і визначення УДК. Здійснюється віртуальне висвітлення фонду бібліотеки: виставок букіністичної літератури, бібліографічних списків, списків нових надходжень, презентацій літератури та тематичних виставок. Забезпечується інформаційний супровід користувачів, для інформування кафедр діє електронний інформаційний бюлетень "Крок назустріч".

Новим є розміщення на сайті реєстрів журналів, що індексуються в Scopus та Web of Science.

Активно наповнюється електронний каталог, нині його обсяг складає понад 90 тис. записів, лише за звітний період створено 20 тис. записів. Кількість звернень до електронного каталогу бібліотеки сягає понад 36 тис. Щоденно ведеться робота з наповнення сайту бібліотеки та висвітлення її діяльності у соціальних мережах. Відображення інформації про усі напрямки діяльності бібліотеки викликає значний інтерес користувачів. Тому підтвердженням є майже 25 тис. звернень до сайту бібліотеки.

Бібліотека бере участь у формуванні – української Зведеної бази дисертацій з питань освіти, педагогіки та психології (надіслано 28 записів), Зведеної бази періодичних видань (надіслано 137 записів), у створенні Довідника науково-інформаційної й видавничої діяльності та основних заходів освітянських бібліотек МОН України та НАПН України у 2016 році.

Організовані полиці буккросингу у гуртожитках №1, №2, №3, №4.

Згідно рейтингу бібліотек ВНЗ здійсненого Державною науково-педагогічною бібліотекою ім. В. О. Сухомлинського НАПН України за комплексними відносними показниками бібліотека ЖДУ ім. І. Франка посідає 2-ге місце в Україні.

Значна увага приділялась електронній бібліотеці. Загальна кількість матеріалів у бібліотеці вже містить 17,5 тис. одиниць, лише за останній рік наповнення складає близько 1800 записів. Кількість скачувань за останній рік становить 1 млн. 455 тис. Найбільш популярними авторами є Антонова О.Є.,

Дубасенюк О.А., Вітвицька С.С., Мирончук Н.М., Павленко В.В. За даними Webometrics електронна бібліотека ЖДУ ім. І. Франка посідає 5 місце у всеукраїнському рейтингу університетських ЕБ та 528 – у світі.

***

Щодо фінансово-господарської діяльності університету за 2016 рік то, варто сказати, що не дивлячись на непросту соціально-політичну і економічну ситуацію в країні, на виконання розроблених в університеті «Заходів з економного і раціонального використання державних коштів», на недофінансування основних видатків за рахунок загального бюджету програми і плани, що приймались на цей рік, в цілому було виконано. Ці обставини дещо обмежили наші можливості у наповненні бюджету університету.

Загальний бюджет університету у 2016 році склав майже 103,5 млн. грн., що на 4,5 млн. грн. більше минулорічного.

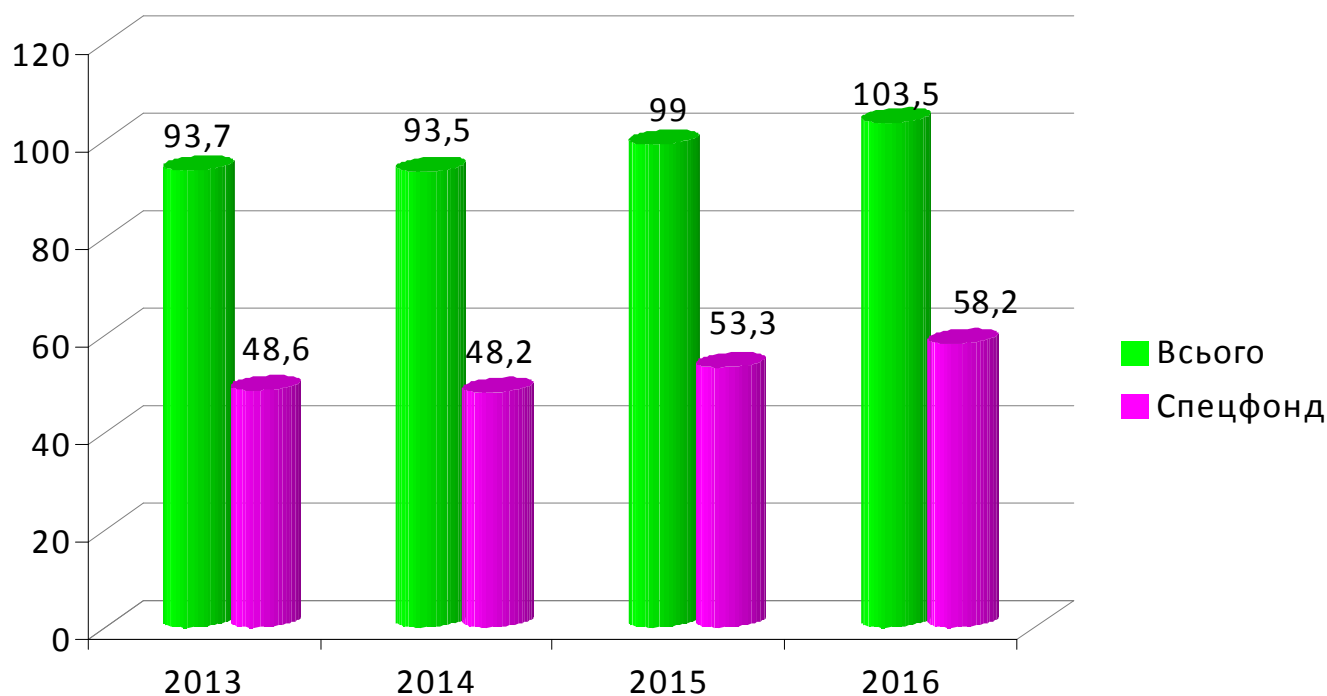

Рис. 9. Бюджет університету.

Власних коштів колектив заробив 44,5 млн. грн., що на 4,0 млн. грн. більше показників 2015 року. Основна частина надходжень 36,2 млн. грн. (81,3 %) отримана від надання освітніх платних послуг. Річна сума надходжень від оренди

в 2016 році склала 615 тис. грн. (1,4 %), від поліграфічних послуг 58 тис. грн., а сума відшкодувань за проживання в гуртожитках 6,1 млн. грн. (14 %).

Спільними зусиллями із Опікунською радою протягом року було залучено різноманітної спонсорської допомоги на суму 199,5 тис. грн. Від розміщення на депозитному рахунку тимчасово вільних коштів університет отримав понад 1,1 млн. грн.

Із загального фонду Державного бюджету України на утримання університету надійшло 44,8 млн. грн.

Основна частина коштів від загального бюджету використана на заробітну плату (65,4 %, що на 0,7 % більше ніж у 2015 році, а по спеціальному фонду цей відсоток сягає 81,7 %, що на 1,4 % більше ніж у 2015 році) та виплату стипендій, а також на проведення їх індексацій, оздоровчі, премії, матеріальну допомогу студентам (≈ 20 %). У грошовому показнику на заробітну плату викладачів і співробітників використано 57,3 млн. грн., що на 3,2 млн. грн. більше, ніж у 2015 р., а на стипендії – 17,8 млн. грн.

Значну частину коштів 7,2 млн. грн. (8,2 % від загального бюджету) ми витратили на оплату комунальних послуг. На жаль, ці витрати з кожним роком значно збільшуються (це на 2,7 млн. грн., або 55 % більше ніж у 2015 р.).

На закупівлю матеріальних цінностей, обладнання, оплату послуг було витрачено 2,9 млн. грн.

Але все ж ми завершуємо 2016 рік із певним фінансовим запасом міцності, маючи на рахунку спеціального фонду 15,6 млн. грн., що потенційно дозволить нам на початку 2017 року своєчасно виплачувати заробітну плату та проводити розрахунки за комунальні послуги.

***

У 2016 році робота всіх підрозділів адміністративно-господарської частини була спрямована на забезпечення задовільного функціонування всіх будівель та споруд університету, покращення матеріально-технічної бази та продовження впровадження комплексної загальноуніверситетської програми енергоефективності.

Згідно затверджених планів капітальних і поточних ремонтів будівель у 2016 р. було виконано низку робіт. Зокрема, у навчальному корпусі № 1 виконано поточний ремонт магістральної водопровідної мережі; здійснено капітальний ремонт покрівлі у навчальному корпусі № 2; у навчальному корпусі № 3 відремонтовано вентиляційну систему хімічної лабораторії. У навчальному корпусі № 4 виконаний поточний ремонт ауд. № 501 і № 504, виконано капітальний ремонт ліфта та санвузла на 8-му поверсі, вирішено багаторічну проблему недостатнього тиску води на верхніх поверхах, шляхом встановлення підкачуючої станції.

У гуртожитках університету, за погодженням зі студентським братством, були визначені і виконані наступні ремонтні роботи, які проводились власними силами та силами підрядних організацій. В гуртожитку № 1 у жилих кімнатах студентів проведена заміна вікон на металопластикові. В гуртожитку № 2 виконаний капітальний ремонт санвузла IV поверху. В гуртожитках № 3 капітально відремонтована частина покрівлі. В гуртожитку № 4 виконані роботи з облаштуванням нової додаткової душової зі встановленням додаткового електроводонагрівача об'ємом 500 л. В гуртожитку № 5 виконані роботи по заміні внутрішньо-будинкової каналізації, ремонту частини плоскої покрівлі та замінено електроводонагрівач об'ємом 500 л термін експлуатації якого вичерпався.

В гуртожитках №1 та № 2 власними силами відремонтовано та облаштовано новими меблями 5 кімнат для проживання іноземних студентів.

Загалом у 2016 році на проведення поточних і капітальних ремонтів, реконструкцій всіх будівель та споруд університету було витрачено 1 млн. 204 тис. грн.